

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

Neuvoston päätelmät, annettu 20 päivänä toukokuuta 2014, nuorten yrittäjyyden edistämisestä nuorten sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi

(2014/C 183/04)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

TOTEAA, ETTÄ:

1. Viime vuosikymmenen toisella puoliskolla alkanut talouskriisi on luonut erityisen epävakaan tilanteen nykypäivän nuorelle sukupolvelle. Nuorisotyöttömyys on edelleen historiallisen korkealla tasolla: 23,2 prosenttia EU-28:ssa ja 23,8 prosenttia euroalueella (joulukuu 2013).
2. Tämän korkean nuorisotyöttömyyden seurauksena nuoret kärsivät yhä useammin köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä, minkä vuoksi yhä useammat tuntevat olevansa pakotettuja lähtemään kotimaastaan ja jopa Euroopasta parempien mahdollisuuksien perässä. Tämä aiheuttaa joissakin jäsenvaltioissa aivovuotoa, ja tätä suuntausta saattaa olla vaikea saada kääntymään takaisin.
3. Euroopan unioni edistää yrittäjyyttä Eurooppa 2020 -strategian ja sen lippulaiva-aloitteiden "Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma", "Euroopan digitaalistrategia", "Innovaatiunioni" ja "Nuoret liikkeellä" kautta lisäämällä yrittäjähenkisyyttä ja siihen liittyvää tietämystä, osaamista ja taitoja, jotka voivat edistää kilpailukykyä sekä älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua.
4. Yrittäjyys edistää merkittävästi talouskasvua ja työpaikkojen luomista: se luo uusia yrityksiä ja työpaikkoja, avaa uusia markkinoita, parantaa tuottavuutta ja luo vaurautta. Yrittäjähenkisyys parantaa nuoren työllistyvyyttä. Yrittäjyys ja erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat EU:n talouden selkäranka ja tärkein uusi työpaikkoja luova lähde⁽¹⁾.
5. Toimintaympäristö, jossa arvostetaan ja palkitaan yrittäjähenkistä käyttäytymistä, kuten laskelmoitua riskinottoa ja itsenäistä ajattelua, edistää taipumusta kehittää uusia ratkaisuja sosiaalisiin haasteisiin. Tässä suhteessa on otettava paremmin huomioon yleinen käsitys yrittäjistä, lisättävä yrittäjäkoulutusta ja kiinnitettävä erityistä huomiota aliedustettuina oleviin ryhmiin sekä autettava heitä liike- tai yritystoiminnan aloittamisessa, harjoittamisessa tai kasvattamisessa.

⁽¹⁾ Yli 99 prosenttia kaikista eurooppalaisista yrityksistä on pk-yrityksiä. Ne muodostavat kaksi kolmasosaa yksityisen sektorin työpaikoista ja yli puolet EU:n yritysten luomasta kokonaisarvonlisäyksestä (Euroopan komissio – yritys- ja teollisuustoiminnan pääosaston kotisivu).

6. Yrittäjyys ei perustu yksinomaan voitontavoitteluun. Eri toimijat sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, kansalaisyhteiskunnassa ja yhteisötalouden⁽¹⁾ organisaatioissa, joissa yhdistyvät sosiaalinen ja yrittäjyyteen liittyvä ulottuvuus, käsittelevät tärkeimpiä yhteiskunnallisia haasteitamme. Tätä suuntausta kutsutaan yhteiskunnalliseksi yrittäjyydeksi, ja sen myötä syntyneitä uudentyyppejä organisaatioita yhteiskunnallisiksi yrityksiksi.
7. Kulttuuri ja luovuus on määritelty nuorisopolitiikan toiminta-alaksi nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetuissa puitteissa. Kulttuuriala ja luovat toimialat⁽²⁾ voivat antaa merkittäviä mahdollisuuksia muuttaa nuorten luovuus ja henkinen pääoma älykkääksi kasvuksi ja työpaikoiksi. Digitaaliaikakaudella osallistuminen kulttuurialaan on tehokas väline sosiaalisen osallisuuden ja yhteiskunnallisen osallistumisen lisäämiseksi nuorten keskuudessa.
8. Asiantuntijaryhmä, joka käsiteli nuorten luovuuden ja innovointikyvyn edistämistä määrittelemällä epävirallisen ja arkioppimisen avulla hankittuja taitoja ja osaamista, käsiteli loppuraportissaan sitä, miten nuorten työllistävyyttä voidaan tehostaa.

KATSOO, ETTÄ:

9. Yrittäjyys voi olla merkittävä nuorten itsenäisyyttä, henkilökohtaista kehitystä ja hyvinvointia lisäävä tekijä. Yrittäjyys voidaan nähdä yhtenä ratkaisuna nuorisotyöttömyyden torjumiseksi.
10. Euroopan tulisi investoida yrittäjäkoulutukseen, yritystoiminnan harjoittamisen ja kasvattamisen kannalta suotuisan ympäristön luomiseen kohdistuen toimet myös tiettyihin ryhmiin sekä yrittäjien näkyvyyteen roolimalleina.
11. Erityisesti yhteiskunnallisen yrittäjyyden malli, jonka tarkoituksena on pääasiassa edistää yleistä yhteiskunnallista hyvää, voi vedota nuoriin ja antaa heille tilaisuuden tarjota innovatiivisia ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin, yhteiskunnallisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin. Yhteiskunnallinen yrittäjyys on ajatuksena lähellä ihmisiä ja paikallisyhteisöjä ja varmistaa sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ottamalla nuoret ja myös haavoittuvista ryhmistä lähtöisin olevat nuoret mukaan toimintaan.
12. Yhteiskunnalliset yritykset⁽³⁾ edistävät älykästä kasvua tarjoamalla yhteiskunnallisia innovaatioita uusiin tarpeisiin; ne luovat kestäväää kasvua ottamalla huomioon ympäristövaikutuksensa ja pitkän aikavälin visionsa ansiosta; ne ovat esimerkki osallistavasta kasvusta, koska ihmiset ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ovat niissä etusijalla.

TÄTÄ VARTEN:

13. Nuorisopolitiikalla voi olla rooli alojen välisessä yhteistyössä, joka voi auttaa poistamaan esteitä. Yrittäjyys, kuten niin monet muutkin alat, vaatii pitkäjänteistä toimintaa ja lujaa uskoa nuorten kykyihin. Nuoria onkin kannustettava yrittäjyyteen ja kehitettävä jo varhaisesta vaiheesta alkaen yrittäjähenkisyyttä – oma-aloitteisuutta, itseluottamusta, laskelmoitua riskinottoa, luovuutta, järjestelmällisyyttä ja sitkeyttä – jotta he voivat kehittää koko potentiaaliansa ja päästä onnistuneesti työmarkkinoille. Nuorten yrittäjyyden ja erityisesti yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi on määritelty seuraavat painopisteet:

— Edistetään yrittäjähenkisyyttä ja nuorten osaamista virallisen koulutuksen, epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen kautta. Yrittäjätaitoihin kuuluu sekä laaja-alaisia taitoja ja asenteita että tietämystä. Nuorisotyö on keskeinen keino ja väline kehittää laaja-alaisia taitoja.

⁽¹⁾ Yhteisötalous työllistää EU:ssa 14,51 miljoonaa ihmistä, mikä on 6,5 prosenttia kokonaistyöllisyydestä. Siihen kuuluu organisaatioita, joilla on erityinen oikeudellinen asema (osuuskunnat, säätiöt, yhdistykset, keskinäiset yhtiöt) sekä yhteiskunnallisia yrityksiä, jotka ovat muodoltaan tavanomaisia yksityisiä tai julkisia osakeyhtiöitä (sosiaalisen yrittäjyyden aloite – SEC (2011)1278 final).

⁽²⁾ Kulttuuriala ja luovat toimialat muodostavat 4,5 prosenttia EU:n BKT:stä ja työllistävät lähes 8 miljoonaa työntekijää (Kulttuurialalta ja luovilta toimialoilta kasvua ja työpaikkoja EU:lle, COM(2012) 537 final).

⁽³⁾ Yhteiskunnallinen yritys on yhteisötalouden toimija, jonka tärkeimpänä tavoitteena on vaikuttaa yhteiskuntaan, ei niinkään tuottaa voittoa omistajille tai osakkeenomistajille. Se toimii tuottamalla tavaroita ja palveluita markkinoille yritystoiminnan keinoin innovatiivisella tavalla ja käyttää voittonsa pääasiassa yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Sitä johdetaan avoimella ja vastuullisella tavalla ja siihen osallistuvat erityisesti työntekijät, kuluttajat ja sidosryhmät, joihin sen kaupallinen toiminta vaikuttaa (sosiaalisen yrittäjyyden aloite – SEC (2011)1278 final).

- Edistetään nuorisotyötä (tiedotus-, neuvonta- ja valmennustoimilla) ja vapaaehtoistoimintaa nuorten keskuudessa keinona hankkia tarvittavia taitoja työpaikan löytämiseksi tai oman hankkeen käynnistämiseksi. Tunnustetaan nuorisotyön osuus tehostettaessa ja tuettaessa nuorten luovaa energiaa ja innovointikykyä, joilla on keskeinen merkitys heidän henkilökohtaisessa kehityksessään ja aktiivisessa osallisuudessaan.
- Tehostetaan ja lujitetaan edelleen yhteiskunnallista yrittäjyyttä yrittäjyyden mallina nuorten keskuudessa tavalla, joka voi parantaa heidän työllistyvyyttään samalla kun otetaan huomioon kestävät ja ympäristöarvot.
- Kannustetaan kaikkia nuoria hankkimaan digitaaliset taidot, joiden avulla nuoret voivat hyödyntää täysin digitaalisen ympäristön mahdollisuudet.
- Edistetään nuorison kulttuurien tuntemusta kulttuurialan toimijoina ja kulttuurin käyttäjinä, mikä parantaa heidän aloitekykyään ja yrittäjähenkisyyttään. Mahdollisuus tutustua kulttuuriin ja aktiivinen osallistuminen kulttuurielämään voi vahvistaa nuorten hyvinvointia ja heidän tietoisuuttaan yhteisen kulttuuriperinnön jakamisesta.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA TOISSIJAISUUSPERIAATE ASIANMUKAISESTI HUOMIOON OTTAEN:

14. Tunnustamaan, että yrittäjyydellä ja yrityksillä on tärkeä merkitys nuorisotyöttömyyden torjunnassa; kehittämään ja lujittamaan politiikkoja, joilla lisätään yrittäjyyden eri osa-alueiden tuntemusta nuorten keskuudessa.
15. Tunnustamaan nuoresta iästä alkavan yrittäjäkoulutuksen merkityksen ja painottamaan epävirallisen ja arkioppimisen asemaa nuorten henkilökohtaista kehitystä koskevan holistisen lähestymistavan varmistamiseksi ja heidän onnistuneen työmarkkinoille integroitumisensa helpottamiseksi.
16. Edistämään nuorisotyötä ja vapaaehtoistoimintaa, jotka ovat keskeisiä välineitä kehitettäessä liike- ja yritystoiminnan harjoittamisessa tarvittavia laaja-alaisia ja pehmeitä taitoja. Tässä suhteessa kehittämään ja korostamaan edelleen epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista tai validointia ottaen huomioon myös yrittäjyyden kannalta merkitykselliset oppimistulokset.
17. Harkitsemaan nuorisojärjestöjen tunnustamista eräiksi tärkeimmiksi yrittäjähenkisyyteen ja -osaamiseen johtavan epävirallisen ja arkioppimisen tarjoajiksi. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voisivat harkita nuorisojärjestöille neuvonnan, mentoroinnin ja laadukkaan koulutuksen tarjoamisessa annettavan tuen tehostamista.
18. Edistämään ja tukemaan uusia yrityksiä ja yhteiskunnallisia yrityksiä, jotta ne voisivat voittaa merkittäviä esteitä rahoituksen, tukipalveluiden ja mentorointimahdollisuuksien saamisessa (mukaan lukien Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tehokas käyttö, kun se on johdonmukaista kumppanuussopimusten kanssa).
19. Tarjoamaan tarvittaessa tukea vähentämällä mahdollisia esteitä sosiaalisen ja ympäristövaikutuksen tasojen mukaisesti.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTUUKSIENSA PUITTEISSA JA TOISSIJAISUUSPERIAATE ASIANMUKAISESTI HUOMIOON OTTAEN:

20. Lisäämään yhteiskunnallisen yrittäjyyden näkyvyyttä ja kehittämään välineitä, joiden avulla alaa voidaan ymmärtää paremmin. Tässä yhteydessä lisäämään tietämystä ja edistämään eri yritysmuotoja, yhteiskunnallisia yrityksiä (mukaan lukien osuuskunnat), kulttuurialan yrityksiä ja luovia yrityksiä, jne.
21. Helpottamaan harjoittelujaksoja ja vaihtoja, jakamaan kokemuksia ja muita oppimismuotoja, edistämään yrittäjähenkisyyttä ja -taitoja (esimerkiksi nuorten harjoittelujaksot yrityksissä, oppisopimuskoulutukset, verkostot, erityistaitojen edistäminen), sekä tukemaan pyrkimyksiä määritellä tällaisista toimista saadut oppimistulokset. Edistämään sellaisten välineiden kehittämistä, joilla nuoret voivat arvioida ja esittää yrittäjätaitojaan ja -osaamistaan.
22. Kehottamaan pienyrityksiä ja nuoria yrittäjiä innovoimaan ja käyttämään hyväksi kaikkia EU:n sisämarkkinoilla avautuvia tilaisuuksia kannustamalla heitä kansainvälistymään sekä osallistumaan rajat ylittävään tietämyksen siirtoon ja yhteistyöhön. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi olisi edistettävä nuorten yhteiskunnallisten yrittäjien ja mahdollisten kumppaneiden verkostoa.

23. Kannustamaan eri jäsenvaltioista lähtöisin olevien nuorten yrittäjien mahdollisuuksien vaihtoa ja yhteistyötä. Vahvistamaan vastavuoroista sukupolvien välistä solidaarisuutta kokeneiden yrittäjien ja nuorten aloittelevien yrittäjien välisen tietojenvaihdon avulla. Edistämään yrittäjyysmentorointiohjelmia kansallisella ja Euroopan tasolla.
24. Lisäämään eri alojen välistä yhteistyötä ja varmistamaan tietojen ja tukipalvelujen saannin, jotta nuorille yrittäjille luodaan suotuisat olosuhteet ja vähennetään heidän hallinnollisia rasitteitaan.
25. Edistämään Euroopan unionin ohjelmien (Erasmus+, Erasmus nuorille yrittäjille COSME-ohjelman puitteissa, Euroopan sosiaalirahasto ja muut rahoitusohjelmat yhteiskunnallisille yrityksille sekä työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan ohjelman mukainen mikrorahoitus) käyttöä ja niihin osallistumista kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien keskuudessa, jotta voidaan parantaa nuorten yrittäjätaitoja, edistää tarvittaessa erityistä tukea nuorille yrittäjille ja parantaa nuorten kanssa työskentelevien valmiuksia hyödyntää täysin potentiaaliaan.

PYYTÄÄ KOMISSIOTA:

26. Tiedottamaan nuorten yrittäjyydestä sekä Euroopan nuorisoportaalista ja esittämään nuorten yrittäjyyttä koskevia hyviä käytäntöjä (mahdollisesti Euroopan pk-yritysviikon yhteydessä).
 27. Käynnistämään tutkimusta tai tutkimus ja lisäämään tietoa nuorten yrittäjyydestä siten, että pääosassa ovat nuoret yrittäjät, yhteiskunnallinen yrittäjyys ja vihreät työpaikat sekä nuorisotyön asema tässä suhteessa.
 28. Lujittamaan nuorten yrittäjien välistä aktiivista yhteistyötä asiaankuuluvien yritysten, työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa, myös Erasmus+ - ja Erasmus nuorille yrittäjille -ohjelmien kautta.
-